COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Strasbourg, 12.3.2019
JOIN(2019) 5 final

COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

UE-China – O perspectivă strategică

I. Introducere

Uniunea Europeană (UE) și China, care au stabilit legături durabile, se numără printre primele trei economii și forțe comerciale ale lumii. În prezent, China ocupă locul al doilea, după Statele Unite, în clasamentul partenerilor comerciali ai UE, iar UE este cel mai important partener comercial al Chinei[1]. Ambele părți susțin un parteneriat strategic cuprinzător, astfel cum se precizează în **Agenda strategică de cooperare UE-China 2020**[2].

Totuși, **în Europa câștigă teren punctul de vedere conform căruia s-a modificat echilibrul dintre provocările generate de China și oportunitățile oferite de aceasta.** În ultimul deceniu, puterea economică a Chinei și influența sa politică au sporit cu o amploare și viteză fără precedent, reflectând ambiția sa de a deveni lider mondial.

China nu mai poate fi considerată o țară în curs de dezvoltare. Este un actor mondial de prim rang și un lider în domeniul tehnologic. Consolidarea prezenței sale în întreaga lume, inclusiv în Europa, ar trebui să fie însoțită de asumarea mai multor responsabilități pentru apărarea ordinii internaționale bazate pe norme, precum și de un grad sporit de reciprocitate, nediscriminare și deschidere a sistemului său. Ambițiile de reformă ale Chinei, declarate în mod public, ar trebui să se concretizeze în politici sau acțiuni proporționale cu rolul său și cu responsabilitatea sa.

Strategia din 2016 privind China[3] rămâne piatra de temelie a implicării UE, reprezentând baza pentru punerea în aplicare a unei noi orientări a politicii UE către o abordare mai realistă, fermă și pluridimensională[4]. Noua orientare va asigura faptul că relațiile cu acest partener strategic sunt stabilite într-un mod echitabil, echilibrat și reciproc avantajos.

China este, în același timp, în diferite domenii de politică, un partener de cooperare cu care UE are obiective strâns aliniate, un partener de negociere cu care UE trebuie să găsească un echilibru la nivelul intereselor, un concurent economic care aspiră la ocuparea poziției de lider în domeniul tehnologic și un concurent sistemic care promovează modele alternative de guvernanță. Din aceste motive, este nevoie de o abordare flexibilă și pragmatică la nivelul întregii UE care să permită o apărare bazată pe principii a intereselor și a valorilor. Instrumentele și modalitățile relațiilor dintre UE și China ar trebui, de asemenea, să fie diferențiate în funcție de aspectele și de politicile abordate. UE ar trebui să utilizeze legăturile dintre diferite domenii și sectoare de politică pentru a exercita o influență mai puternică în vederea îndeplinirii obiectivelor sale.

Răspunsul UE ar trebui să se bazeze pe trei obiective:

---

[1] În 2017, UE a fost principalul partener comercial al Chinei, cu o pondere de 13 % din importurile de mărfuri în China (217 miliarde EUR) și o pondere de 16 % din exporturile de mărfuri din China (332 de miliarde EUR). În același an, China deținea o pondere de 11 % în ceea ce privește exporturile de mărfuri extra-UE (198 de miliarde EUR) și a fost cel mai important partener din punctul de vedere al importurilor de mărfuri extra-UE, cu o pondere de 20 % (375 de miliarde EUR).

[2] Agenda strategică de cooperare UE-China 2020, 2013.

[3] Comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu – Elemente ale unei noi strategii a UE privind China, JOIN(2016) 30, 22.6.2016, și Concluziile Consiliului referitoare la Strategia UE privind China din 18 iulie 2016.

[4] UE continuă să respecte politica sa „o Chină unică”. UE își confirmă angajamentul de a dezvolta în continuare relațiile sale cu Taiwanul și de a sprijini valorile comune care stau la baza sistemului său de guvernanță, astfel cum se prevede în Strategia UE privind China din 2016.

- pe baza unor interese și principii clar definite, UE ar trebui să aprofundeze relațiile sale cu China pentru a promova interesele comune la nivel mondial;
- UE ar trebui să urmărească cu fermitate ca relația economică să fie guvernată de condiții mai echilibrate și bazate într-o mai mare măsură pe reciprocitate;
- în fine, pentru a-și menține prosperitatea, valorile și modelul social pe termen lung, există domenii în care UE însăși trebuie să se adapteze la realitățile economice în schimbare și să își consolideze politicile interne și baza industrială.

Găsirea echilibrului optim al abordărilor strategice constituie un raționament politic, care trebuie să fie analizat de Consiliul European.

Nici UE, nici statele sale membre nu își pot realiza în mod eficace obiectivele în relația cu China fără să dea dovadă de **unitate deplină**. În cooperarea cu China, **toate statele membre, atât în mod individual, cât și în cadrele de cooperare subregională**, cum ar fi formatul 16+1[5], au responsabilitatea de a asigura coerența cu dreptul, normele și politicile UE.

Prezenta comunicare comună analizează dimensiunile multiple ale relațiilor noastre, precum și oportunitățile oferite și provocările generate de aceste relații, și **stabilește 10 acțiuni concrete** care să fie discutate și aprobate de Consiliul European.

II. Cooperarea cu China pentru a sprijini multilateralismul eficient și pentru a combate schimbările climatice

UE este hotărâtă să colaboreze cu China **pentru a apăra ordinea internațională bazată pe norme.** China și-a exprimat angajamentul în favoarea unui model de guvernanță mondială corectă și echitabilă. În același timp, angajamentul Chinei în favoarea multilateralismului este uneori selectiv și se întemeiază pe o înțelegere diferită a ordinii internaționale bazate pe norme. Deși China a reiterat adeseori cererea sa legitimă de reformare a guvernanței mondiale pentru ca economiile emergente să participe în mai mare măsură la aceasta și să aibă competențe decizionale sporite, nu a fost întotdeauna dispusă să accepte noi norme care să reflecte responsabilitatea și răspunderea care trebuie asumate odată cu consolidarea rolului său. Respectarea în mod selectiv a unor norme în detrimentul altora slăbește durabilitatea ordinii internaționale bazate pe norme.

UE este hotărâtă să sprijine **multilateralismul eficient**, în centrul căruia se află Organizația Națiunilor Unite. În calitatea sa de membru permanent al Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și de beneficiar al sistemului multilateral, China are responsabilitatea de a sprijini toți cei trei piloni ai Organizației Națiunilor Unite, și anume drepturile omului, pacea și securitatea și dezvoltarea.

Capacitatea UE și a Chinei **de a purta un dialog eficace în domeniul drepturilor omului** va fi un indicator important al calității relațiilor bilaterale. UE recunoaște progresele înregistrate de China în ceea ce privește drepturile economice și sociale. Cu toate acestea, în alte privințe, situația drepturilor omului în China se deteriorează, în special în provincia Xinjiang și în ceea ce privește drepturile civile și politice, astfel cum o dovedește continuarea represiunii îndreptate împotriva avocaților din domeniul drepturilor omului și a apărătorilor drepturilor omului. Drepturile omului ale cetățenilor UE și ale altor cetățeni străini aflați în China trebuie să fie protejate. Gradul ridicat de autonomie consacrat în Legea fundamentală din Hong Kong trebuie să fie respectat.

[5] Denumit și „Cooperarea dintre China și țările din Europa Centrală și de Est”.

Angajamentele și interesele comune ale UE și ale Chinei în ceea ce privește dezvoltarea durabilă mondială și Agenda 2030 oferă oportunități pentru o cooperare mai strânsă, inclusiv în țările terțe. Există o necesitate reală de a încheia parteneriate și de a furniza resursele semnificative necesare pentru a realiza obiectivele de dezvoltare durabilă. Având în vedere investițiile semnificative ale Chinei în țările partenere, aceasta ar trebui să se implice mai mult în calitate de donator de asistență oficială pentru dezvoltare și de partener în cadrul forurilor multilaterale. În acest sens, ar trebui să stabilim un dialog, să căutam sinergii și să ne implicăm în mai mare măsură pentru a menține ritmul în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă în țările terțe.

În condițiile în care statele membre ale UE, luate împreună, ocupă primul loc în clasamentul contribuitorilor la bugetul de menținere a păcii al Organizației Națiunilor Unite[6], iar China se situează pe locul al treilea, după SUA, ar trebui să se identifice posibilitățile de a face schimb de experiență operațională în acest domeniu.

Acțiunea 1: UE va consolida cooperarea cu China în vederea îndeplinirii responsabilităților comune la nivelul tuturor celor trei piloni ai Organizației Națiunilor Unite, și anume drepturile omului, pacea și securitatea și dezvoltarea.

În ceea ce privește schimbările climatice, China este în același timp cel mai mare emițător de dioxid de carbon și cel mai mare investitor la nivel mondial în energia din surse regenerabile. UE salută rolul Chinei ca unul dintre principalii intermediari ai Acordului de la Paris. În același timp, China construiește centrale pe cărbune în multe țări, ceea ce subminează obiectivele mondiale ale Acordului de la Paris. În ceea ce privește schimbările climatice și tranziția către o energie curată, China este un partener strategic cu care trebuie să dezvoltăm în continuare o relație puternică, având în vedere amploarea emisiilor sale (aproximativ 27 % din volumul mondial), care continuă să crească. Parteneriatul nostru este esențial pentru succesul acțiunilor mondiale împotriva schimbărilor climatice, pentru eforturile de tranziție către o energie curată și pentru guvernanța oceanelor. Asumarea de către China a angajamentului de a-și plafona emisiile înainte de 2030 ar da un nou impuls luptei împotriva schimbărilor climatice, în conformitate cu Acordul de la Paris, și ar dinamiza luarea de măsuri la nivel mondial. În plus, UE și China ar trebui să își consolideze cooperarea în ceea ce privește finanțarea durabilă, pentru a direcționa fluxurile private de capital către o economie mai durabilă și neutră din punct de vedere climatic.

Acțiunea 2: Pentru a combate cu mai multă eficacitate schimbările climatice, UE invită China să își plafoneze emisiile înainte de 2030, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris.

III. Angajamentul în favoarea păcii internaționale, a securității și a dezvoltării economice durabile

China este un partener strategic al UE pentru abordarea provocărilor mondiale și internaționale. În același timp, există preocupări în materie de securitate și diferențe în ceea ce privește aplicarea dreptului internațional, respectarea bunei guvernanțe și dezvoltarea economică durabilă.

China are capacitatea și responsabilitatea de a juca un rol important în **abordarea provocărilor la adresa securității regionale**. De exemplu, participarea Chinei la Planul

[6] În perioada 2016-2018, ponderea celor 28 de state membre ale UE, luate împreună, la bugetul de menținere a păcii a fost de 31,96 %. China avut o pondere de 10,24 %.

comun de acțiune cuprinzător cu Iranul și sprijinul acordat de China acestui plan au constituit un factor major, inițial pentru încheierea acordului și, în prezent, pentru asigurarea punerii în aplicare depline și eficace a acestuia[7]. Abordările coordonate ale UE și ale Chinei în materie de operațiuni de combatere a pirateriei în Golful Aden și în largul Cornului Africii au sporit securitatea transportului maritim în aceste zone.

Cooperarea viitoare rămâne importantă pentru consolidarea încrederii politice. China va juca un rol important în asigurarea denuclearizării Republicii Populare Democrate Coreene. UE dorește, de asemenea, să conlucreze cu China pentru a sprijini viitorul proces de pace în Afganistan și a soluționa criza populației rohingya din Myanmar.

Revendicările maritime ale Chinei în Marea Chinei de Sud și refuzul său de a accepta hotărârile de arbitraj obligatorii pronunțate în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării prejudiciază ordinea juridică internațională și îngreunează soluționarea tensiunilor care afectează rutele maritime de comunicare vitale pentru interesele economice ale UE[8]. De asemenea, intră în contradicție cu cererile Chinei de reprezentare în chestiunile legate de regiunea arctică.

Sporirea capabilităților militare ale Chinei, alături de viziunea sa cuprinzătoare și ambiția sa de a avea, până în 2050, forțe armate care să fie cele mai avansate din punct de vedere tehnologic ridică probleme de securitate pentru UE, deja într-o perspectivă pe termen scurt și mediu. Amenințările hibride intersectoriale, inclusiv operațiunile informaționale, și exercițiile militare ample nu numai că subminează încrederea, ci și reprezintă o provocare la adresa securității UE și trebuie să fie abordate în contextul relației noastre reciproce.

Acțiunea 3: UE va aprofunda colaborarea cu China în ceea ce privește pacea și securitatea, pe baza cooperării pozitive referitoare la Planul comun de acțiune cuprinzător cu Iranul.

Activitatea Chinei în materie de afaceri și investiții în țările terțe, inclusiv în Balcanii de Vest, în vecinătatea UE și în Africa, s-a extins. **Investițiile chineze au contribuit la creșterea a numeroase economii-gazdă**. În același timp, aceste investiții **neglijează** în mod frecvent **durabilitatea socioeconomică și financiară** și pot avea ca rezultat un grad ridicat de îndatorare și transferul controlului asupra unor active și resurse strategice. Acest fapt pune în pericol eforturile de a promova buna guvernanță socială și economică și, cel mai important, statul de drept și drepturile omului.

În plus, întreprinderile europene nu beneficiază de condiții echitabile atunci când concurează pe piețele țărilor terțe cu întreprinderi chineze care beneficiază de acces la împrumuturi garantate de stat și de credite la export în condiții preferențiale și care aplică standarde corporative și de muncă diferite.

În acest sens, UE ar trebui să continue să promoveze **stabilitatea, dezvoltarea economică durabilă și respectarea bunei guvernanțe**, în parteneriat cu țările terțe și dând dovadă de și mai multă hotărâre. Prezența internațională sporită a Chinei poate oferi oportunități majore de cooperare trilaterală și implicare constructivă, atunci când se axează pe cerere și se bazează pe interese comune și pe înțelegere reciprocă, în regiuni care au o importanță majoră pentru UE, cum ar fi Africa. UE va încuraja China să îmbunătățească transparența

[7] Aceste rezultate au fost obținute și prin intermediul copreședinției Grupului de lucru privind proiectul de modernizare a reactorului de la Arak și datorită eforturilor de menținere a beneficiilor ridicării sancțiunilor.

[8] A se vedea Declarația Înaltului Reprezentant, în numele UE, privind hotărârea pronunțată în arbitrajul dintre Republica Filipine și Republica Populară Chineză din 15 iulie 2016.

și sustenabilitatea datoriei, prin punerea în aplicare a orientărilor operaționale ale G20 privind finanțarea durabilă, și va sprijini eforturile continue ale Clubului de la Paris în direcția includerii creditorilor de pe piețele emergente.

În **Balcanii de Vest și în vecinătatea sa**, UE are interesul major de a-și urmări cu mai multă eficacitate politicile sale de extindere și de vecinătate, tocmai pentru a consolida reziliența partenerilor săi și pentru a asigura respectarea deplină a valorilor, normelor și standardelor UE, în special în domenii esențiale cum ar fi statul de drept, achizițiile publice, mediul, energia, infrastructura și concurența. Acest lucru implică punerea în aplicare pe deplin a acordurilor internaționale cu forță juridică obligatorie[9] și acordarea de prioritate capitolelor de negociere relevante ale procesului de extindere pentru a orienta reformele cu mai multă fermitate.

Pentru a sprijini din punct de vedere financiar obiectivele UE și pentru a promova investițiile sectorului privat, **este nevoie de un acord rapid referitor la instrumentele de acțiune externă ale următorului cadru financiar multianual**. Printre acestea se numără Instrumentul de preaderare[10] și Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională, împreună cu Fondul european pentru dezvoltare durabilă+ din cadrul acestuia, și, în special, garanția pentru investiții preconizată (60 de miliarde EUR)[11].

Strategia UE privind conectarea Europei cu Asia[12] oferă un cadru clar pentru colaborarea într-un climat de încredere cu partenerii noștri, permițând Uniunii să caute sinergii cu țările terțe, inclusiv cu China, în sectoarele transporturilor, energiei și conectivității digitale, pe baza normelor și a standardelor internaționale. Principiile-cheie ale implicării UE în sectorul conectivității sunt durabilitatea financiară, socială și de mediu, transparența, achizițiile publice deschise și condițiile de concurență echitabile.

Platforma UE-China privind conectivitatea reprezintă o primă ocazie de a consolida cooperarea și de a lucra în condiții de reciprocitate și transparență și ar trebui să fie extinsă. Aceasta are ca scop promovarea coridoarelor de transport durabil, pe baza principiilor politicii privind rețeaua transeuropeană de transport. În curând se va lansa un studiu privind coridoarele feroviare dintre UE și China, în cadrul căruia se va analiza posibilitatea creării de sinergii cu politica în domeniul rețelei transeuropene de transport[13].

Acțiunea 4: Pentru a-și proteja interesele în ceea ce privește stabilitatea, dezvoltarea economică durabilă și buna guvernanță în țările partenere, UE va aplica cu mai multă fermitate acordurile bilaterale și instrumentele financiare existente și va colabora cu China pentru ca aceasta să respecte aceleași principii prin punerea în aplicare a Strategiei UE privind conectarea Europei cu Asia.

[9] Cum ar fi acordurile de stabilizare și acordurile de asociere/zonele de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare.

[10] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III), COM(2018) 465 final, 14.6.2018.

[11] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională, COM(2018) 460 final, 14.6.2018.

[12] Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – Conectarea Europei cu Asia – Elementele constitutive pentru o strategie a UE, JOIN(2018) 31, 19.9.2018.

[13] Regulamentul (UE) nr. 1315/2013privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport, JO L 348, 20.12.2013, p. 1.

IV. Dezvoltarea unor relații comerciale și de investiții mai echilibrate și bazate într-o mai mare măsură pe reciprocitate

China este o piață strategică pentru UE și, reciproc, UE este o piață strategică pentru China, schimburile comerciale dintre acestea având o valoare medie de peste 1 miliard EUR pe zi. Piața internă și ponderea economică a Chinei, ambele în creștere, oferă oportunități importante. China a devenit, de asemenea, în tot mai mare măsură un concurent strategic al UE, însă nu a oferit un acces reciproc la piață și nu a menținut condiții de concurență echitabile. Ponderea economică tot mai mare a Chinei sporește riscul ca economia mondială să fie expusă la efectele negative de contagiune generate de denaturările din cadrul sistemului economic al Chinei și de posibila încetinire bruscă a creșterii economice a acesteia. Abordarea UE privind China ar trebui, prin urmare, să țină seama de evoluția economiei chineze.

Politicile industriale și economice proactive și impuse de stat ale Chinei, cum ar fi „Made in China 2025”[14], vizează dezvoltarea unor întreprinderi campioane naționale și ajutarea acestora să devină lideri mondiali în sectoare strategice de înaltă tehnologie. **China își păstrează piețele interne** pentru întreprinderile sale campioane, protejându-le împotriva concurenței prin deschiderea selectivă a pieței, acordarea de licențe și alte restricții în materie de investiții, furnizarea de subvenții masive, atât întreprinderilor deținute de stat, cât și celor din sectorul privat, închiderea pieței achizițiilor publice, impunerea unor cerințe de localizare, inclusiv în cazul datelor, favorizarea operatorilor interni în ceea ce privește protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și a altor legi naționale, precum și limitarea accesului întreprinderilor străine la programe finanțate de guvern. Pentru a avea acces la piața chineză, operatorii din UE trebuie să îndeplinească o serie de cerințe oneroase, cum ar fi crearea de întreprinderi comune cu societăți locale sau transferul de tehnologii-cheie către omologii chinezi. Unul dintre sectoarele în care **lipsa accesului reciproc pe piață** este deosebit de acută este cel al serviciilor financiare. În timp ce întreprinderile de tehnologie financiară (*fintech*) și de plăți online, furnizorii de cărți de credit, băncile și asigurătorii din China își fac tot mai simțită prezența în UE, operatorilor europeni li se refuză accesul pe piața chineză.

Având în vedere amploarea legăturilor noastre comerciale și de investiții, este important **să dezvoltăm o relație economică mai echilibrată și bazată într-o mai mare măsură pe reciprocitate**.

Acest obiectiv poate fi realizat prin diverse mijloace: colaborând cu China în cadrul forurilor internaționale pentru a actualiza normele și făcând progrese decisive în negocierile bilaterale, dar și utilizând instrumente, cum ar fi instrumentele de apărare comercială modernizate și consolidate recent.

Organizația Mondială a Comerțului este piatra de temelie a sistemului comercial multilateral, dar este necesar ca normele sale să fie modernizate și unele lacune trebuie remediate pentru a se asigura condiții de concurență echitabile și pentru a elimina practicile neloiale la care recurge China. Ar trebui ca China să se implice în mod constructiv în aceste eforturi, inclusiv prin intermediul Grupului de lucru comun privind reforma Organizației Mondiale a Comerțului, instituit cu ocazia reuniunii la nivel înalt

[14] Promovarea unor sectoare cum ar fi industria tehnologiilor avansate ale informației, utilajele și robotica, echipamentele aerospațiale și aeronautice, echipamentele de inginerie navală și navele dotate cu înaltă tehnologie, echipamentele avansate de transport feroviar, vehiculele care economisesc energie și energia din surse regenerabile, utilajele și echipamentele agricole, materialele noi, biofarmaceutica și produsele medicale de înaltă performanță. A se vedea: 中国制造2025 (*Made in China 2025*), Consiliul de Stat, 8 mai 2015.

UE-China din 2018. O prioritate absolută în acest sens – și un indicator al implicării Chinei – o reprezintă începerea negocierilor privind consolidarea disciplinelor referitoare la subvențiile industriale. Realizarea de progrese în direcția eliminării transferurilor forțate de tehnologie va avea, de asemenea, o importanță crucială.

Începând din 2013, se desfășoară negocieri referitoare la un **acord cuprinzător privind investițiile**. Acesta ar fi un instrument esențial în ceea ce privește reechilibrarea relațiilor de investiții și asigurarea unui tratament corect și echitabil pentru întreprinderile din UE care își desfășoară activitatea în China, precum și în ceea ce privește asigurarea securității juridice pentru întreprinderile chineze în cadrul pieței unice. În 2019, cele două părți ar trebui să realizeze progrese substanțiale în cadrul negocierilor, astfel încât în 2020 să se încheie un acord ambițios.

Semnarea**, în următoarele săptămâni, a Acordului bilateral UE-China privind siguranța aviației** va încuraja comerțul cu aeronave și produse conexe și va asigura cel mai înalt nivel de siguranță a aviației.

Încheierea rapidă a negocierilor referitoare la **Acordul privind indicațiile geografice** va avea un rol esențial în asigurarea recunoașterii reciproce a indicațiilor geografice pe piața celeilalte părți.

Exporturile de produse agricole și alimentare din UE către China fac obiectul unor proceduri discriminatorii, imprevizibile și împovărătoare, al unor întârzieri excesive și al unor decizii care nu se bazează pe date științifice. Pe lângă negocierile aflate în desfășurare, Comisia va discuta cu statele membre procedurile actuale care vizează negocierea în mod unitar. China ar trebui să trateze UE ca o singură entitate în ceea ce privește exporturile de produse agricole și alimentare, aplicând în același timp principiul regionalizării.

Toate cele de mai sus vor demonstra angajamentul Chinei în favoarea unei relații economice reciproc avantajoase.

Acțiunea 5: Pentru a dezvolta o relație economică mai echilibrată și bazată într-o mai mare măsură pe reciprocitate, UE invită China să respecte angajamentele comune asumate de cele două părți. Printre acestea se numără reformarea Organizației Mondiale a Comerțului, în special în ceea ce privește subvențiile și transferurile forțate de tehnologie, și încheierea unor acorduri bilaterale, conform următorului calendar: cele referitoare la investiții - până în 2020, cele referitoare la indicațiile geografice - rapid și cele referitoare la siguranța aviației - în următoarele săptămâni.

UE are o piață a achizițiilor publice deschisă, care este cea mai mare din lume. În același timp, întreprinderile din UE se confruntă adesea cu dificultăți în ceea ce privește accesul la oportunitățile în materie de achiziții publice pe piețele din China, precum și pe alte piețe străine, în special în sectoarele în care întreprinderile din UE sunt foarte competitive (de exemplu, echipamentele de transport, telecomunicațiile, producerea de energie electrică, echipamentele medicale și serviciile de construcții). Această **tendință protecționistă este în creștere**.

Propunerea revizuită a Comisiei privind Instrumentul pentru achiziții publice internaționale[15] a fost transmisă Parlamentului European și Consiliului în ianuarie 2016. Acest regulament ar spori influența UE pentru a negocia reciprocitatea și deschiderea pieței, oferind noi oportunități întreprinderilor din UE.

Acțiunea 6: Pentru a promova reciprocitatea și a valorifica oportunitățile în materie de achiziții publice din China, Parlamentul European și Consiliul ar trebui să adopte Instrumentul pentru achiziții publice internaționale înainte de sfârșitul anului 2019.

V. Consolidarea competitivității Uniunii și asigurarea unor condiții de concurență echitabile

UE are nevoie de o abordare proactivă în vederea consolidării competitivității sale economice și a asigurării unor condiții de concurență echitabile. UE va continua să ia măsuri concrete pentru a întări piața unică, inclusiv capacitatea sa de a direcționa investițiile acolo unde sunt în joc interesele sale strategice.
Crearea **unei piețe unice a achizițiilor publice** reprezintă una dintre cele mai importante realizări ale pieței interne. Publicarea ofertelor la nivelul UE asigură transparența și creează oportunități pentru întreprinderile din întreaga UE. O mai bună punere în aplicare a normelor va asigura calitatea și securitatea în toate etapele procesului, utilizarea optimă a resurselor și durabilitatea proiectelor. Având în vedere faptul că o parte semnificativă a investițiilor publice în economia UE este cheltuită prin intermediul achizițiilor publice (2 mii de miliarde EUR anual, reprezentând 14 % din PIB-ul UE), o abordare mai strategică poate avea un impact major.

Prin urmare, o abordare mai strategică a cadrului UE în domeniul achizițiilor publice, care **să reflecte caracterul globalizat tot mai pronunțat al piețelor achizițiilor publice**, ar putea contribui la identificarea și eliminarea obstacolelor și a lacunelor care împiedică instituirea în practică a unor condiții de concurență echitabile. De exemplu, normele ar putea fi revizuite sau aplicarea lor ar putea fi consolidată, astfel încât să se asigure faptul că procedurile de achiziții publice desfășurate în UE pe baza unor acorduri internaționale[16] respectă principiile transparenței și egalității de tratament, prevăzute în tratat. De asemenea, achizițiile publice pentru proiecte care beneficiază de finanțare din partea UE ar trebui să garanteze un standard ridicat de calitate, securitate, durabilitate și responsabilitate socială.

În plus, Comisia va **publica orientări referitoare la cadrul legal privind accesul ofertanților străini și al bunurilor străine pe piața UE**, ținând cont de normele UE și de normele internaționale în materie de achiziții publice, inclusiv privind ofertele anormal de scăzute, precum și orientări referitoare la respectarea standardelor de securitate, de muncă și de mediu și a normelor privind ajutoarele de stat.

[15] Propunere modificată de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul bunurilor și al serviciilor din țări terțe pe piața internă a achizițiilor publice a Uniunii și procedurile de sprijinire a negocierilor referitoare la accesul bunurilor și al serviciilor din Uniune pe piețele achizițiilor publice din țări terțe, COM(2016) 034 final, 29.1.2019.

[16] În temeiul normelor actuale, proiectele la care participă țări terțe sunt puse în aplicare prin intermediul unor acorduri internaționale. În cadrul unor astfel de acorduri, părțile pot conveni asupra unor norme specifice privind achizițiile publice. În acest caz, instrumentele UE în materie de achiziții publice nu sunt aplicabile, dar respectivele norme specifice privind achizițiile publice trebuie să respecte principiile de bază ale transparenței și egalității de tratament, prevăzute în tratat.

Acțiunea 7: Pentru a asigura faptul că se ține seama nu numai de prețuri, ci și de nivelurile ridicate ale standardelor de muncă și de mediu, Comisia va publica, până la jumătatea anului 2019, orientări privind accesul ofertanților străini și al bunurilor străine pe piața achizițiilor publice din UE. Comisia va analiza, împreună cu statele membre, punerea în aplicare a cadrului actual pentru a identifica deficiențele înainte de sfârșitul anului 2019.

Instrumentele de politică ale UE nu abordează pe deplin efectele pe care subvențiile acordate de guverne străine le generează în cadrul pieței interne a UE. Instrumentele politicii UE în domeniul concurenței se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor operatorilor economici, indiferent de originea lor. Normele UE privind ajutoarele de stat acoperă doar ajutoarele acordate de statele membre. În plus, controlul concentrărilor economice în UE nu oferă Comisiei posibilitatea de a interveni împotriva cumpărării unei întreprinderi europene pentru simplul motiv că cel care a achiziționat-o a beneficiat de subvenții străine. Instrumentele de apărare comercială abordează subvențiile care afectează prețul produselor importate în UE, însă nu acoperă toate efectele potențiale ale subvențiilor neloiale sau ale sprijinului neloial din partea țărilor terțe.

Pentru a remedia această lacună, este necesar **să se identifice modul în care UE ar putea să facă față în mod corespunzător efectelor de denaturare generate pe piața internă a UE de participațiile țărilor terțe și de finanțarea publică a întreprinderilor străine**.

Acțiunea 8: Pentru a remedia pe deplin efectele de denaturare generate pe piața internă de participațiile țărilor terțe și de finanțarea publică străină, Comisia va identifica, înainte de sfârșitul anului 2019, modalitățile de remediere a lacunelor existente în dreptul UE.

În contextul strategiei reînnoite privind politica industrială[17], UE ar trebui **să promoveze cooperarea transfrontalieră industrială, cu actori europeni puternici, în jurul lanțurilor valorice strategice** care sunt esențiale pentru competitivitatea industrială a UE și autonomia strategică a acesteia. Activitatea Forumului strategic pentru proiectele importante de interes european comun joacă un rol important, la fel ca și punerea în aplicare cu participarea tuturor statelor membre a unor inițiative cum ar fi Planul coordonat de acțiune al UE privind inteligența artificială[18] și proiectul Alianței europene pentru baterii[19], convenite recent.

Bazându-se pe **Strategia europeană pentru inteligența artificială[20], Planul coordonat** prevede o serie de măsuri operaționale menite să maximizeze impactul investițiilor și să ajute Europa să devină un lider mondial în domeniul dezvoltării și utilizării inteligenței

[17] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – Investițiile într-o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE, COM(2017) 0479 final, 13.9.2017.

[18] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul coordonat privind inteligența artificială, COM(2018) 795 final, 7.12.2018.

[19] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Europa în mișcare. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată, anexa 2 – Plan de acțiune strategic privind bateriile, COM(2018) 293 final, 17.5.2018.

[20] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Inteligența artificială pentru Europa, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

artificiale de vârf, etice și sigure. Aceste acțiuni comune se concentrează în special pe sporirea investițiilor, punerea la dispoziție a mai multor date, încurajarea talentelor și asigurarea încrederii. O astfel de cooperare mai strânsă și mai eficientă este esențială pentru punerea în aplicare a abordării bazate pe valori a UE în ceea ce privește inteligența artificială fiabilă și centrată pe om, o condiție-cheie pentru acceptarea pe scară largă.

Planul de acțiune strategic privind bateriile, adoptat în mai 2018, vizează crearea în Europa a unui „ecosistem" al bateriilor competitiv, durabil și inovator, care să acopere întregul lanț valoric. Bateriile sunt esențiale pentru stocarea energiei și pentru o mobilitate curată și vor avea o importanță strategică pentru modernizarea industriei UE. Se acordă o atenție specială asigurării unei aprovizionări fiabile cu materii prime și a accesului la pământurile rare.

Pentru a asigura competitivitatea pe termen lung a operatorilor din UE, inclusiv în domenii în care întreprinderile din UE nu beneficiază de acces reciproc pe piață, UE are nevoie de **un program ambițios Orizont Europa[21], deschis țărilor terțe și organizațiilor internaționale, astfel încât să rămână în avangarda cercetării și inovării mondiale**. Acest program ar trebui, de asemenea, să conțină norme clare privind exploatarea rezultatelor și să permită accesul reciproc efectiv la finanțarea cercetării și dezvoltării.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să ajungă rapid la un acord asupra programului Orizont Europa.

VI. Consolidarea securității infrastructurii critice și a bazei tehnologice

Investițiile străine în sectoare strategice, achiziționarea de active, tehnologii și infrastructuri critice în UE, implicarea în stabilirea standardelor UE și furnizarea de echipamente critice pot reprezenta riscuri la adresa securității UE. Acest lucru este relevant mai ales în ceea ce privește infrastructura critică, precum rețelele 5G, care vor fi esențiale pentru viitorul nostru și trebuie să fie pe deplin sigure.

Rețelele 5G vor constitui viitoarea coloană vertebrală a societăților și a economiilor noastre, conectând miliarde de obiecte și de sisteme, inclusiv sisteme sensibile de tehnologie a informației și comunicațiilor în sectoare critice. Orice vulnerabilitate a rețelelor 5G ar putea fi exploatată pentru a pune în pericol aceste sisteme și infrastructura digitală, existând riscul provocării unor daune foarte grave. O serie de instrumente ale UE, printre care se numără Directiva privind securitatea rețelelor și a informațiilor[22], recent aprobata Lege privind securitatea cibernetică[23] și Codul european al comunicațiilor electronice[24], vor facilita consolidarea cooperării în materie de combatere a atacurilor

[21] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare, COM(2018) 435 final, 7.6.2018.

[22] Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune, JO L 194, 19.7.2016, p. 1.

[23] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind ENISA, „Agenția UE pentru securitate cibernetică", de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 și privind certificarea de securitate cibernetică pentru tehnologia informației și comunicațiilor („Legea privind securitatea cibernetică"), COM(2017) 0477 final, 13.9.2017.

[24] Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, JO L 321, 17.12.2018, p. 36.

cibernetice și vor permite statelor membre ale UE să acționeze în comun pentru a-și proteja economia și societatea.

După reuniunea Consiliului European, Comisia va adopta o recomandare de abordare comună a UE privind riscurile în materie de securitate care vizează rețelele 5G, pe baza unor măsuri de evaluare și gestionare a riscurilor coordonate la nivelul UE, a unui cadru eficace de cooperare și de schimb de informații și a conștientizării comune a situației la nivelul UE privind rețelele de comunicații critice.

În plus, la 8 martie 2019, Comisia și Înaltul Reprezentant au propus **instituirea unui regim de sancțiuni orizontale pentru combaterea atacurilor cibernetice**. Regimul propus are o acoperire mondială și va permite un răspuns flexibil din partea UE, indiferent de locul din care sunt lansate atacurile cibernetice și indiferent dacă acestea sunt efectuate de actori statali sau nestatali. Acest regim de sancțiuni, atunci când va fi adoptat, ar permite Uniunii să reacționeze la atacurile cibernetice cu un „efect semnificativ", care amenință integritatea și securitatea UE, a statelor sale membre și a cetățenilor acestora.

UE va sprijini eforturile multilaterale, în special în contextul G20, de a promova fluxurile de date libere și sigure, pe baza unor măsuri de protecție solide în ceea ce privește confidențialitatea datelor cu caracter personal.

Acțiunea 9: În vederea asigurării protecției împotriva eventualelor implicații grave în materie de securitate pentru infrastructurile digitale critice, este necesară o abordare comună a UE în ceea ce privește securitatea rețelelor 5G. Pentru a demara acest proces, Comisia Europeană va emite o recomandare după reuniunea Consiliului European.

Noul regulament **de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe** va intra în vigoare în aprilie 2019 și se va aplica pe deplin începând din noiembrie 2020[25]. Acesta va oferi un instrument solid pentru a detecta investițiile străine în active, tehnologii și infrastructuri critice și pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la astfel de investiții. Acesta va permite, de asemenea, identificarea în comun și combaterea amenințărilor la adresa securității și a ordinii publice reprezentate de achizițiile în sectoare sensibile.

Statele membre ar trebui să folosească perioada cuprinsă între data de intrare în vigoare a regulamentului și data de începere a aplicării acestuia pentru a aduce modificările necesare practicilor și legislației naționale și pentru a înființa structurile administrative care să asigure o cooperare eficace la nivelul UE cu Comisia, în conformitate cu mecanismele instituite.

Acțiunea 10: Pentru a detecta riscurile în materie de securitate generate de investițiile străine în active, tehnologii și infrastructuri critice și pentru a spori gradul de conștientizare referitor la aceste riscuri, statele membre ar trebui să asigure punerea în aplicare rapidă, deplină și eficace a Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe.

Normele UE privind **controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare** îi permit acesteia să monitorizeze exporturile în sectorul tehnologiilor-cheie și să le verifice din perspectiva preocupărilor legate de securitate. Propunerea Comisiei de modernizare a

[25] Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

Regulamentului privind controlul exporturilor[26] include tehnologia de securitate și de supraveghere cibernetică. Regulamentul ar consolida capacitatea UE de a se adapta la evoluția riscurilor în materie de securitate și de a le atenua, precum și de a se adapta la evoluțiile tehnologice rapide.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte **cât mai rapid posibil normele modernizate ale UE privind controlul exporturilor**.

VII. Concluzie

Comisia și Înaltul Reprezentant **invită Consiliul European să aprobe următoarele acțiuni**:

Acțiunea 1: UE va consolida cooperarea cu China în vederea îndeplinirii responsabilităților comune la nivelul tuturor celor trei piloni ai Organizației Națiunilor Unite, și anume drepturile omului, pacea și securitatea și dezvoltarea.

Acțiunea 2: Pentru a combate cu mai multă eficacitate schimbările climatice, UE invită China să își plafoneze emisiile înainte de 2030, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris.

Acțiunea 3: UE va aprofunda colaborarea cu China în ceea ce privește pacea și securitatea, pe baza cooperării pozitive referitoare la Planul comun de acțiune cuprinzător cu Iranul.

Acțiunea 4: Pentru a-și proteja interesele în ceea ce privește stabilitatea, dezvoltarea economică durabilă și buna guvernanță în țările partenere, UE va aplica cu mai multă fermitate acordurile bilaterale și instrumentele financiare existente și va colabora cu China pentru ca aceasta să respecte aceleași principii prin punerea în aplicare a Strategiei UE privind conectarea Europei cu Asia.

Acțiunea 5: Pentru a dezvolta o relație economică mai echilibrată și bazată într-o mai mare măsură pe reciprocitate, UE invită China să respecte angajamentele comune asumate de cele două părți. Printre acestea se numără reformarea Organizației Mondiale a Comerțului, în special în ceea ce privește subvențiile și transferurile forțate de tehnologie, și încheierea acordurilor bilaterale, conform următorului calendar: cele referitoare la investiții - până în 2020, cele referitoare la indicațiile geografice - rapid și cele referitoare la siguranța aviației - în următoarele săptămâni.

Acțiunea 6: Pentru a promova reciprocitatea și a valorifica oportunitățile în materie de achiziții publice din China, Parlamentul European și Consiliul ar trebui să adopte Instrumentul pentru achiziții publice internaționale înainte de sfârșitul anului 2019.

Acțiunea 7: Pentru a asigura faptul că se ține seama nu numai de prețuri, ci și de nivelurile ridicate ale standardelor de muncă și de mediu, Comisia va publica, până la jumătatea anului 2019, orientări privind accesul ofertanților străini și al bunurilor străine pe piața achizițiilor publice din UE. Comisia va analiza, împreună cu statele membre, punerea în aplicare a cadrului actual pentru a identifica deficiențele înainte de sfârșitul anului 2019.

[26] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice și tranzitului în ceea ce privește produsele cu dublă utilizare (reformare), COM(2016) 616 final, 28.9.2016.

Acțiunea 8: Pentru a remedia pe deplin efectele de denaturare generate pe piața internă de participațiile țărilor terțe și de finanțarea publică străină, Comisia va identifica, înainte de sfârșitul anului 2019, modalitățile de remediere a lacunelor existente în dreptul UE.

Acțiunea 9: În vederea asigurării protecției împotriva eventualelor implicații grave în materie de securitate pentru infrastructurile digitale critice, este necesară o abordare comună a UE în ceea ce privește securitatea rețelelor 5G. Pentru a demara acest proces, Comisia Europeană va emite o recomandare după reuniunea Consiliului European.

Acțiunea 10: Pentru a detecta riscurile în materie de securitate generate de investițiile străine în active, tehnologii și infrastructuri critice și pentru a spori gradul de conștientizare referitor la aceste riscuri, statele membre ar trebui să asigure punerea în aplicare rapidă, deplină și eficace a Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe.